

- знайти альтернативне формулювання речень з уникненням цифр (51 Prozent der Deutschen... — etwa die Hälfte der Deutschen...);
- зробити спрощення речень (zweimal größer — verdoppelt);
- висловити дробі словами (1/2 — eineinhalb);
- заповнення пропусків.

Можна зробити висновок, що доцільними та методично виправданими є такі форми роботи з графіками до фахових текстів, які передбачають формування у студентів здатності іншомовного спілкування в конкретних професійних ділових та наукових сферах. Сподіваємось, що такий аспект роботи може відіграти важливу роль у підвищенні комунікативної мотивації студентів у процесі вивчення фахової іноземної мови.

Павловська Н. С., викл.
кафедри української мови та літератури

ЧИ ПОТРІБНО СТУДЕНТУ-ЕКОНОМІСТУ ПОРТФОЛІО, «ПАПКА УСПІХУ»?

Портфоліо — це винахід ХХ ст. Ще з часів Ренесансу художники називають альбом з малюнками, ескізами, репродукціями, світлинами, за якими можна скласти уявлення про рівень професійної майстерності їхніх авторів. Фінансисти вживають цей термін на позначення оприлюдненого стану цінних паперів. У другій половині минулого століття ним почали послуговуватися в освіті, спочатку в Сполучених Штатах Америки, пізніше в інших країнах. Нині у зв'язку з переходом до профільного навчання концепція портфоліо як збірки документів, що свідчать про рівень успішності студента, допомагають простежити розвиток особистості, виявити його здібності.

Мета цієї статті — окреслити коло проблем, пов'язаних з упровадженням портфоліо як засобу оцінювання навчальних досягнень і розвитку студента, запропонувати можливий алгоритм розв'язання їх.

Зміст поняття портфоліо визначають по-різному. Деякі вчені трактують його як «нагромаджувальну оцінку», виражену у формі комплексу документів, що засвідчують індивідуальні досягнення студента.

Його трактують і як метод формування у студентів уміння аналізувати й оцінювати процес власного розвитку, організації

їхньої навчальної діяльності, і водночас для викладача — як засіб зворотного зв'язку й інструмент оцінної діяльності.

Навчальне портфоліо являє собою форму й процес організації (колекціонування, добір та аналіз) зразків навчально-пізнавальної діяльності того, кого навчають, а також відповідних інформаційних матеріалів із зовнішніх джерел (одногрупників, викладачів, батьків, тестових центрів, громадських організацій), призначених для наступного аналізу їх, усебічного кількісного і якісного оцінювання рівня навченості даного студента й подальшої корекції процесу навчання.

Створення портфоліо допомагає студентам осмислити результати своєї діяльності і дає змогу викладачеві залучити їх до поставлення нових цілей, реально показати динаміку, прогрес у навчанні. Акцентуються досягнення (те, що студент знає і вміє з певної теми, курсу), наголос переноситься з оцінки на самооцінку. Це підвищує мотивацію, заохочує активність і мамостійність, формує загальнонавчальні вміння: цілевизначення, планування, організації діяльності та самооцінювання.

Портфоліо — засіб автентичного (тобто істинного, справжнього, правильного) оцінювання. Це не просто тека з роботами. Зміст її планується заздалегідь.

Портфоліо виконує такі функції:

- 1) діагностичну — фіксує прогрес у навчанні за певний період;
- 2) мотиваційну — заохочує студентів і викладачів до систематичної роботи;
- 3) змістову — охоплює весь зміст влучуваного матеріалу;
- 4) розвивальну — забезпечує неперервність процесу навчання і розвитку з року в рік;
- 5) рейтингову — демонструє рівень сформованих умінь і навичок.

Найпоширеніші є два види портфоліо: робоче й оцінне. Упродовж певного часу студент вкладає в нього всі види робіт навчальної діяльності. Наприкінці семестру разом з викладачем аналізують зміст і добирають матеріали, які можуть наочно засвідчити зростання рівня вмінь і навичок. Очевидно, назва портфоліо повинна відповідати змістові й меті — «папка успіху». Саме так дали ми їй й називатимемо.

Єдиних вимог щодо наповнення «папки успіху» немає. Зміст залежить від можливостей викладача та групи, сформульованих цілей. Потрібно обговорити зі студентами проблему наповнюваності її, можна запропонувати їм перелік, звідки вони виберуть усе, що свідчитиме про докладені зусилля й позитивну динаміку навчання:

- а) результати контрольних робіт, тестів;
- б) читацький щоденник;
- в) письмові роботи;
- г) анкети;
- д) малюнки, ілюстрації до творів;
- е) зразки аналізу художніх текстів.

Студент наповнює «папку успіху» впродовж усього семестру. Перші матеріали — анкети «Що таке література і навіщо її вивчати?» і «Мої цілі на I семестр» та есе «Як я буду досягати поставлених цілей» — вкладають на початку навчального року. Саме вони вказують на прогнозований результат, який відстежуватиметься.

Анкета

студента _____ спеціальність _____ група

Мої цілі на _____ семестр 200__ 200__ н/р.

Головні цілі (позначити 3—5 основних), яких я хочу досягти в цьому семестрі:

- 1) добре підготуватися до іспитів;
- 2) навчитися самостійно працювати з довідковою та спеціальною літературою;
- 3) навчитися аналізувати художні твори;
- 4) глибше, ніж того вимагає програма, розглянути певні питання теми (вказати які);
- 5) розвивати свої здібності;
- 6) навчитися уважно слухати, правильно розмовляти, аргументовано дискутувати;
- 7) навчитися правильно організовувати своє навчання: ставити цілі, складати реальний план, виконувати його й оцінювати результати;
- 8) не відкладати все на останні дні, а працювати протягом семестру;
- 9) отримати гарну семестрову оцінку з української словесності;
- 10) нічого не хочу;
- 11) свій варіант цілей.

Матеріали, які пропонується збирати в «папці успіху», можемо поділити на обов'язкові та необов'язкові. Зрозуміло, що на вищу оцінку заслуговує учень, який ширше представив обов'язкові матеріали. Серед них особливо відзначаємо творчі.

Оцінюють зміст «папки успіху» впродовж навчального року й наприкінці семестру. Це може бути захист, співбесіда, виставка, конференція чи інші форми. Варто подбати, аби заохотити студентів до систематичної роботи з «папкою успіху».

Вміст «папки успіху» свідчить про великі докладені зусилля й очевидний прогрес студента у розвитку його мислення, предметних і комунікативних умінь, високий рівень самооцінки і творче ставлення до предмета.

Значення «папок успіху» полягає насамперед у тому, що студенти розуміють: до успіху не йдуть семимильними кроками, не можна його домогтися й помахом чарівної палички — лише щоденна праця над собою, терпіння і наполегливість є його запорукою.

І ще один вожливий аргумент на користь цього методу особистісно зорієнтованого навчання: студент набуває вміння аналізувати й оцінювати власний розвиток, стає ініціативнішим, винахідливішим, зрештою — успішним, що дуже важливо для його адаптації в сучасному динамічному світі.

Павловська О. Д., доцент,
Мальченко А. В., асистент,
Дорошенко О. С., асистент
кафедра міжнародного менеджменту

ДИФЕРЕНЦІЙНІ МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ» НА БАКАЛАВРСЬКОМУ РІВНІ

Даний предмет є важливою складовою частиною комплексу дисциплін бакалаврського рівня, знання, яких необхідно фахівцям зі спеціальності 6103 «Міжнародна економіка».

Актуальність проблем міжнародних організацій пов'язана з тим, що сфера діяльності цих організацій в Україні дедалі розширюється і поглиблюється. Активізація зовнішньоекономічної діяльності України передбачає її активну участь у таких міждержавних об'єднаних дослідженнях інтеграційних угруповань та використання досвіду й практичного застосування стратегій розвитку міжнародних економічних організацій. Тому опанування дисципліни «Міжнародні організації» підвищить рівень компетентності фахівців, стане вагомим фактором їх конкурентоспроможності як в Україні, так і за її межами.

Метою навчальної дисципліни є формування системи теоретичних навичок і умінь дослідження стану міжнародної економічної інтеграції, знань щодо об'єктивних закономірностей, прин-